

Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste

19. juni 2024

Side 1 af 2

INDLEDNING

I budgetforliget 2024-2027 var børn og unges trivsel et centralt emne, og forligspartierne var enige om at prioritere midler til indsatser, som styrker børn og unges trivsel. I den forbindelse blev der i budgetforliget bestilt en analyse, som undersøger årsagerne til de stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste samt handlinger til håndtering heraf.

SAGSFREMSTILLING

Analysen har til formål at karakterisere gruppen af børn, som har minimum én forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste i perioden 2020-2023. Analysen er derfor af deskriptiv karakter. Analysen skal bidrage med anbefalinger til håndtering af de underliggende udfordringer, som bevirker stigningen i udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste.

Sociale Forhold og Beskæftigelse har haft hovedansvar for udarbejdelse af analysen, i et tæt samarbejde med Børn og Unge og Borgmesterens Afdeling.

Analysens resultater peger overordnet på følgende årsager til de stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste:

- Strukturelle udfordringer: De stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste er en strukturel udfordring på landsplan. Udgifterne i Aarhus Kommune er steget med 58% siden 2020 til trods for, at Aarhus kommune har den laveste udgift per helårsperson blandt 6-byerne.
- Mistrivsel og fravær: Der ses en stor stigning i gruppen af børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste, fordi barnet har kortere dage i skole eller dagtilbud. Behovet for at reducere skemaet eller forkorte dagen indikerer stigende mistrivsel blandt børn og unge.
- Målgruppe: Børn med psykiatriske diagnoser og udviklingsforstyrrelse fylder mere i gruppen af børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste. Over 75% af udgiftsstigningen kan tilskrives en stigning i udgifterne til børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse. Autisme, ADHD, angst og spiseforstyrrelse er de mest udbredte diagnoser blandt børn med én forælder på tabt arbejdsfortjeneste.

Analysen anbefaler overordnet, at:

- arbejdet med kultur omkring fravær intensiveres
- det sikres, at der er skoletilbud med nødvendige læringsmiljøer og meningsfulde fællesskaber til stede
- udvikle det tidlige opsporingsarbejde
- opprioritere midler til specialiseret hjælp

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

FAS Ledelse og Sundhed

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 61 92 17 88

Sagsbehandler:
Camilla Foldager

- igangsætte to prøvebehandlinger.

19. juni 2024
Side 2 af 2

RESSOURSER

Det anbefales at opprioritere midler til specialiseret hjælp, samt igangsætte to prøvebehandlinger, som kræver tilførsel af budgetmidler.

VIDERE PROCES

På baggrund af ovenstående anbefaler Sociale Forhold og Beskæftigelse og Børn og Unge, at der arbejdes videre med analysens anbefalinger med henblik på at styrke trivslen blandt børn og unge, herunder mindske udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste.

Analysen af de stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste samt anbefalinger dagsordenssættes på møder i Social- og Beskæftigelsesudvalget samt Børn- og Ungeudvalget den 21. august 2024.

Hvis forligspartierne ønsker at opprioritere midler til specialiseret hjælp og finansiering af prøvebehandlinger, bør dette stilles som budgetforslag.

BILAG

BILAG 1: Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste.

ANALYSE AF TABT ARBEJDSFORTJENESTE

SOCIALE FORHOLD
OG BESKÆFTIGELSE
Aarhus Kommune

BAGGRUND

Udfordringsbilledet

På landsplan er kommunernes udgifter til tabt arbejdsfortjeneste steget betragteligt over en længere periode. Problemerne er større end de direkte økonomiske udgifter til tabt arbejdsfortjeneste. Tabt arbejdsfortjeneste er kun symptomet på et større problem.

De stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste er primært begrundet i stigende fravær. Børnene kommer ikke i skole og risikerer at miste tilknytning til skole- og dagtilbudsfællesskaberne, mens forældrene i en periode afkobles arbejdsfællesskaber. Det betyder også, at familiernes udfordringer strækker sig over flere kommunale sektorer, hvilket skaber stort behov for koordinering. Omfanget af problemstillingen er formentlig større end udviklingen i udgifter til tabt arbejdsfortjeneste indikerer, blandt andet fordi børnenes udfordringer kan fortsætte ind i voksenlivet, og der derudover vil være nogle forældre som i stedet for at modtage tabt arbejdsfortjeneste tager orlov fra deres arbejde mv.

Analyse af tabt arbejdsfortjeneste bestilt i budgetforliget for 2024

Et af de centrale emner i budgetforliget 2024 for Aarhus Kommune er børn og unges mistrivsel. Målet er at gribe flere børn tidligere, så mistrivselen ikke udvikler sig og får konsekvenser for barnets tilknytning til skolen, og for forældrenes arbejdsmarkedstilknytning. I budgetforliget blev det besluttet at: *"Forligsparterne igangsætter to analyser: Sociale Forhold og Beskæftigelse, Børn og Unge samt Borgmesterens Afdeling bedes udarbejde en analyse, som undersøger årsagerne til de stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste samt handlinger til håndtering"*

Formålet med denne analyse er at karakterisere gruppen af børn, som har minimum en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste i perioden 2020-2023, og analysen er derfor af deskriptiv karakter. Analysen skal bidrage med anbefalinger til håndteringen af de underliggende udfordringer, som bevirker stigningen i udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste.

Om tabt arbejdsfortjeneste

Forældre til børn eller unge under 18 år med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, kan bevilliges tabt arbejdsfortjeneste, når det vurderes nødvendigt og hensigtsmæssigt, at forældrene passer barnet i hjemmet. Det er en forudsætning, at barnet eller den unge har en betydelig og varig nedsat funktionsevne, enten fysisk eller psykisk, eller at barnet eller den unge lider af en indgribende, kronisk eller langvarig sygdom.

Hjælpen til dækning af tabt arbejdsfortjeneste kan spænde fra få timer om ugen til dækning af fuld arbejdstid.

KONKLUSIONER

STRUKTURELLE UDFORDRINGER

Udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste er i Aarhus steget med 58% fra 2020 til 2023. Budgettet er derimod i samme periode forblevet uændret. Dette har medført stor økonomisk ubalance på området. Udviklingen kan især tilskrives de 25% dyreste sager, som står for 50% af stigningen i de samlede udgifter.

Der ses lignende tendenser for 6-byerne, hvorfor udfordringerne ikke er unikke for Aarhus, og indikerer strukturelle udfordringer på området. **Aarhus Kommune ligger dog fortsat lavest**, når det kommer til de gennemsnitlige udgifter per helårsperson blandt 6-byerne.

MISTRIVSEL

Udviklingen indikerer, at flere børn og unge er i så stor mistrivsel, at forældrene er nødt til at passe dem i hjemmet. Analysen indikerer blandt andet:

- **En stor stigning i gruppen af børn med en forældre, som modtager tabt arbejdsfortjeneste, fordi barnet har kortere dage i skole eller dagtilbud.** Dette dækker over bl.a. skolevægring og reduceret skema.
- **Stigende skolefravær for børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste.** Skolefraværet er højest blandt børn i specialskoler. Det er dog stigningen i skolefravær for børn i almene klasser fra 9% fravær i 2020 til 12% i 2023, der driver den samlede stigning.

Skolefravær kan både have udfordringer for barnet på både kort og langt sigt. På kortere sigt kan det fx medføre faglige udfordringer og udvikling af mere omfattende skolevægring, og på langt sigt ses i risikoanalyser en sammenhæng mellem skolefravær og svækkede sociale kompetencer, manglende uddannelse og afhængighed af offentlige og sociale ydelser.

MÅLGRUPPE

Børn med somatiske sygdomme fylder mindre end tidligere, mens børn med psykiatriske diagnoser og udviklingsforstyrrelse fylder mere. **Over 75% af udgiftsstigningen kan tilskrives stigning i udgifterne til børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse. De mest udbredte diagnoser er autisme, ADHD og angst.**

Der er flere sager med tabt arbejdsfortjeneste for **børn i overgangen fra dagtilbud til indskoling og mellemtrinnet til udskoling** end tidligere.

Børn i alderen 16-18 år udgør 21% af hele gruppen, hvilket indikerer, at mistrivslen rækker udover folkeskoleårene.

En svær situation for familierne

Tabt arbejdsfortjeneste er en kompenserende ydelse, som ofte er den sidste mulige løsning på problemstillingen for familierne. Når børnene ikke kommer i skole, har det betydning for barnets deltagelse i faglige og sociale fællesskaber på skolen. Derudover påvirkes forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet, idet de bliver helt eller delvis nødt til at stoppe med at arbejde i perioden, hvor de modtager tabt arbejdsfortjeneste.

ANBEFALINGER

Kultur

Det anbefales, at intensivere arbejdet med fælles mind-set omkring skolefravær. Det fælles mind-set skal gå på tværs af alle relevante aktører på almen- og specialområdet, og indebærer igangsætning af kulturarbejde i skoleklasser. Det betyder, at der aktivt arbejdes med konkrete handlinger i praksis, som omsætter fælles tilgang til fraværsarbejdet på tværs af MSB og MBU.

Skoletilbud

Det skal sikres, at der er skoletilbud som har de nødvendige læringsmiljøer og meningsfulde fællesskaber til børnene med henblik på at forebygge, at begyndende fravær ikke opstår. Anbefalingen skal ses i sammenhæng med arbejdet omkring Brede Børnefællesskaber i MBU.

Udvikling af tidligt opsporingsarbejde

Det tidlige opsporingsarbejde på tværs udvikles, så begyndende fravær ikke vokser til et omfang, hvor tabt arbejdsfortjeneste er nødvendigt. Herunder løbende systematisk opfølgning på begyndende skolefravær med tydelighed om ansvar og opfølgning, forbedret data og intensivning af videndeling på tværs. Der skal udvikles konkrete initiativer på og med skolerne.

Opprioritering af midler til specialiseret hjælp

Opprioritering af midler til specialiserede kompetencer til at hjælpe børn med skolefravær tilbage til en mere normal hverdag med skole, trivsel og fællesskab. Derudover bør indsatserne målrettes børn i overgangen til indskoling og overgangen til udskoling, samt unge over 15 år. Det indebærer eksempelvis prøvehandling som arbejder med særlige forløb og indsatser målrettet børn og unge i psykisk mistrivsel, hvor en forælder modtager tabt arbejdsfortjeneste.

Allerede igangsatte initiativer og behov for yderligere

MSB og MBU har i forvejen igangsat flere forskellige initiativer, som forventes at bidrage til at styrke børn og unges trivsel, og herunder mindske udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste på sigt. Det drejer sig eksempelvis om implementeringen af relationel velfærd, initiativerne i Bredere Børnefællesskaber, det tværgående trivselsteam og fortsat fokus på bevillingspraksis på området.

For at vende udviklingen med stigende skolefravær og efterspørgsel på tabt arbejdsfortjeneste, er der brug for yderligere tiltag, der tidligere og mere intensivt, iværksættes mod skolefravær. Det gælder både indsatser der forebygger skolefravær og intensiv hjælp til børn med bekymrende fravær.

Prøvehandlinger

Der er afsøgt mulige investeringsmodeller på området for tabt arbejdsfortjeneste, men det er ikke muligt at få disse til at løbe rundt økonomisk. Det skyldes, at i de fleste tilfælde kræver det en omfattende og langvarig indsats for at få børnene tilbage i skole. Derudover er der 50 % statsrefusion på udgifter til tabt arbejdsfortjeneste, som gør at halvdelen af en mulig gevinst ved en kommunal investering tilfalder staten.

Det **anbefales derfor at igangsætte prøvehandlinger**, med afsæt i analysens anbefalinger, som på nye måder og forskellig vis arbejder med forebyggelse af skolefravær, samt reducerer antallet af modtagere af tabt arbejdsfortjeneste.

1. Intensiveret kulturarbejde vedr. skolefravær

Det anbefales at igangsætte en prøvehandling på skoler med højt fravær, der arbejder intensivt med kultur og mindset omkring skolefravær og trivsel for børn i klasser med højt skolefravær. I prøvehandlingen kan omhandle:

- Arbejde med fælles mindset på tværs af alle aktører, dvs. på tværs af MSB og MBU. Her igangsættes konkrete tiltag i skoleklasserne, som arbejder med fravær og trivsel i klassen, eksempelvis ved at fremme god klasseledelse og styrke relationen mellem børn og voksne.
- Igangsættelse af individuelt tilpassede og intensive indsatser for børn med begyndende fravær, som omfatter både barnet, skolen og forældrene.
- Afprøvning af erfaringer med at understøtte forældre til børn med skolefravær, nedsat skema og undervisningstid, med viden og konkrete værktøjer om barnets udfordringer og fravær, med henblik på at forældrene får værktøjer til at hjælpe barnet i at komme tilbage i skole.

Det anbefales, at prøvehandlingen indledningsvist afprøves på fem skoler med højt fravær, og der samles op på effekterne efter en årrække.

2. Opsporing af og forpligtende samarbejde om begyndende fravær

Det anbefales at igangsætte en prøvehandling med ansættelse af medarbejdere med specialiseret viden om eksempelvis autisme, ADHD og angst, som skal opkvalificere klyngernes arbejde med børn og unge med begyndende fravær i tråd med arbejdet med Bredere Børnefællesskaber. Derudover skal tilførsel af specialiseret viden om at opspore begyndende fravær styrke muligheden for at handle tidligt på begyndende fraværproblematikker.

Derudover anbefales det at afprøve en model for systematisk opfølgning på begyndende fravær med tydelighed på ansvar og opfølgning. I prøvehandlingen kan der etableres et forpligtende samarbejde mellem barnet/familien, skole, socialforvaltningen og børn- og ungeforvaltningen i sager med begyndende fravær - både inden og efter evt. bevilling af tabt arbejdsfortjeneste. Prøvehandlingen kræver en investering i kompetenceudvikling i viden om fravær i klyngerne.

MBU afprøver på udvalgte skoler model for at indarbejde data om fravær og nedsat skema som grundlag for ledelsesopfølgning.

Flere børn har behov for et specialiseret tilbud i Aarhus

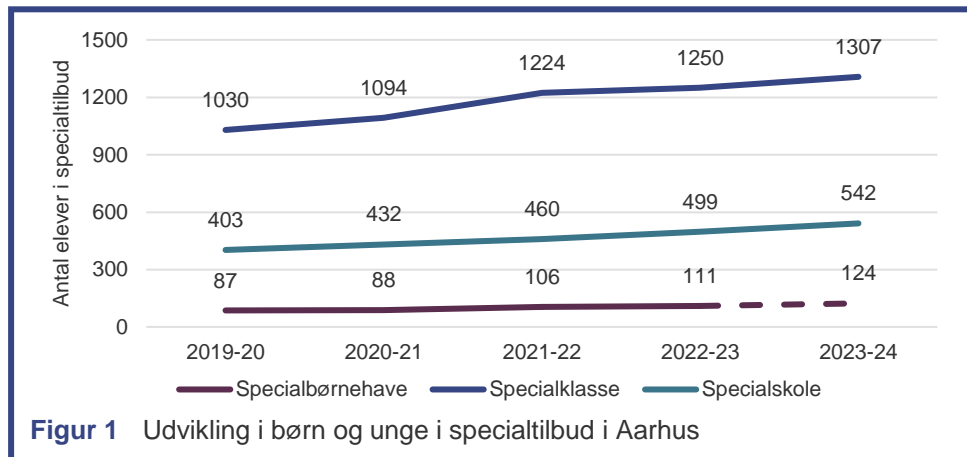
Antallet af børn i specialskole er steget med næsten 35% fra 2020 til 2023

Udviklingen viser, at der i Aarhus Kommune er flere børn og unge som har brug for et specialiseret tilbud.

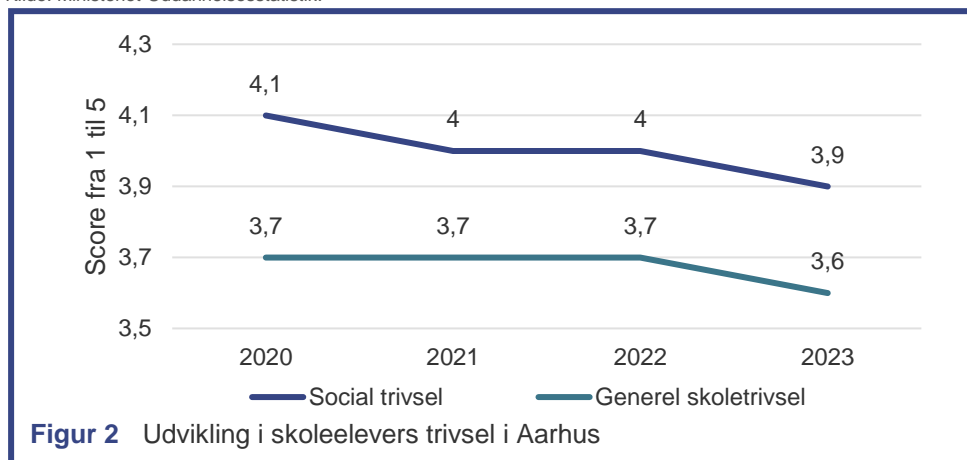

Fald i den generelle trivsel i Aarhus Kommune

Siden 2020 har den generelle trivsel og den sociale trivsel været faldende blandt skolebørnene i Aarhus.

Note: Det konkrete tal på dagtilbudsområdet opgøres ved årets afslutning, hvorfor 2023-24 er det prognosticerede antal.
Kilde: Ministeriet Uddannelsesstatistik.

Kilde: National Trivselsmåling, 4. - 9. kl.

Den generelle udvikling i behovet for specialiseret tilbud og den faldende trivsel blandt børnene i Aarhus Kommune afspejler sig i de udfordringer, som stigningen i udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste er udtryk for. Resten af analysen zoomer derfor ind på børn og unge, der har en forælder som modtager tabt arbejdsfortjeneste.

Strukturelle udfordringer

Strukturelle udfordringer på landsplan

På landsplan er udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste steget med knap 364 mio. kr. (23-pl) fra 2020 til 2022, svarende til en stigning på 18%.

Udgifterne i Aarhus er steget med 58%

Udgifterne til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste er siden 2020 steget med 35 mio. kr. i Aarhus Kommune. Det svarer til, at de samlede udgifter til tabt arbejdsfortjeneste på fire år er steget med 58%.

Flere personer modtager tabt arbejdsfortjeneste

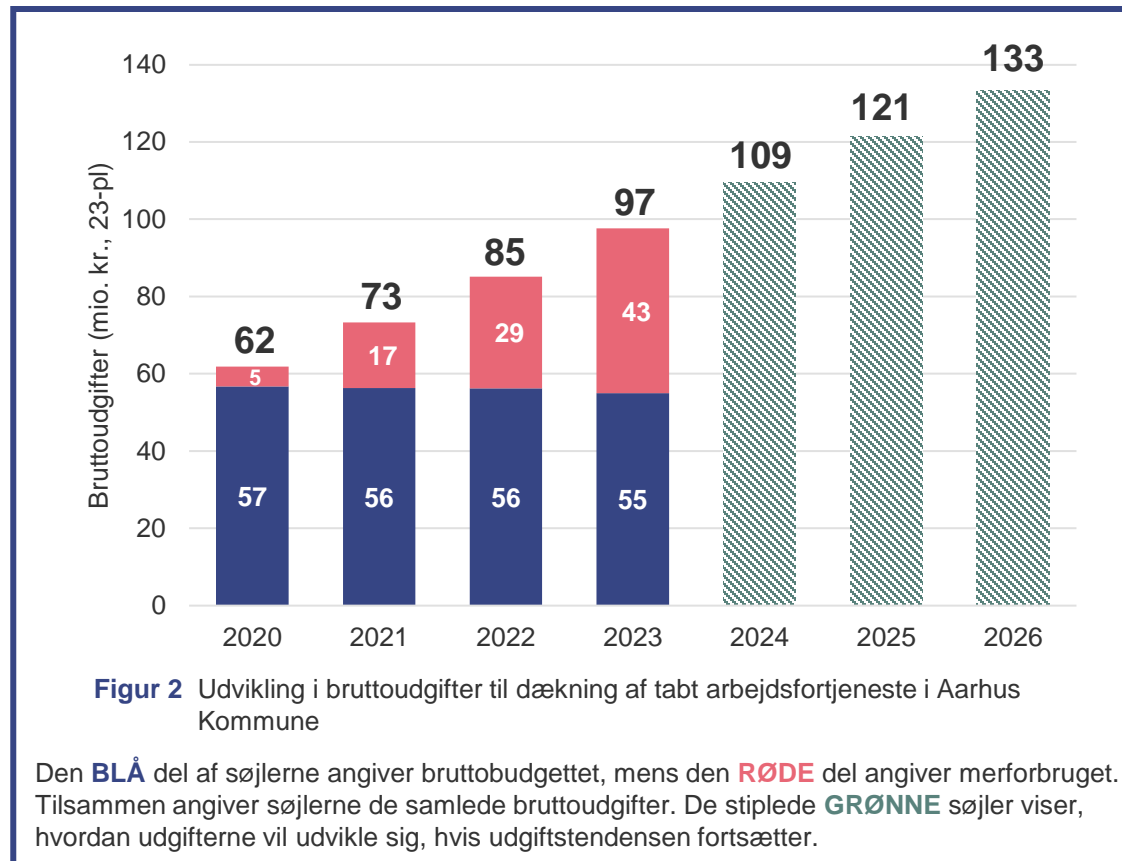
Stigningen i udgifter til tabt arbejdsfortjeneste skyldes primært en stigning i antallet af helårspersoner.¹ Antallet af helårspersoner er steget fra ca. 343 i 2020 til ca. 465 i 2023, svarende til en stigning på 35%. En mindre andel kan forklares af stigende udgifter per helårsperson. Udgifterne per helårsperson er over hele perioden steget med 17% fra 180 t.kr. i 2020 til 210 t.kr. i 2023.

Udgiftsstigningen skyldes særligt de 25% dyreste sager

De 25% dyreste sager udgør over 50% af den samlede udgiftsstigning fra 2020 til 2023.

Størstedelen af stigningen skyldes flere sager med årlige udgifter over 300.000 kr.

Anm.: Fremskrevet til 2023-niveau. 50% af udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste refunderes af staten.
Kilde: KMD Børn og Voksne og egne beregninger.

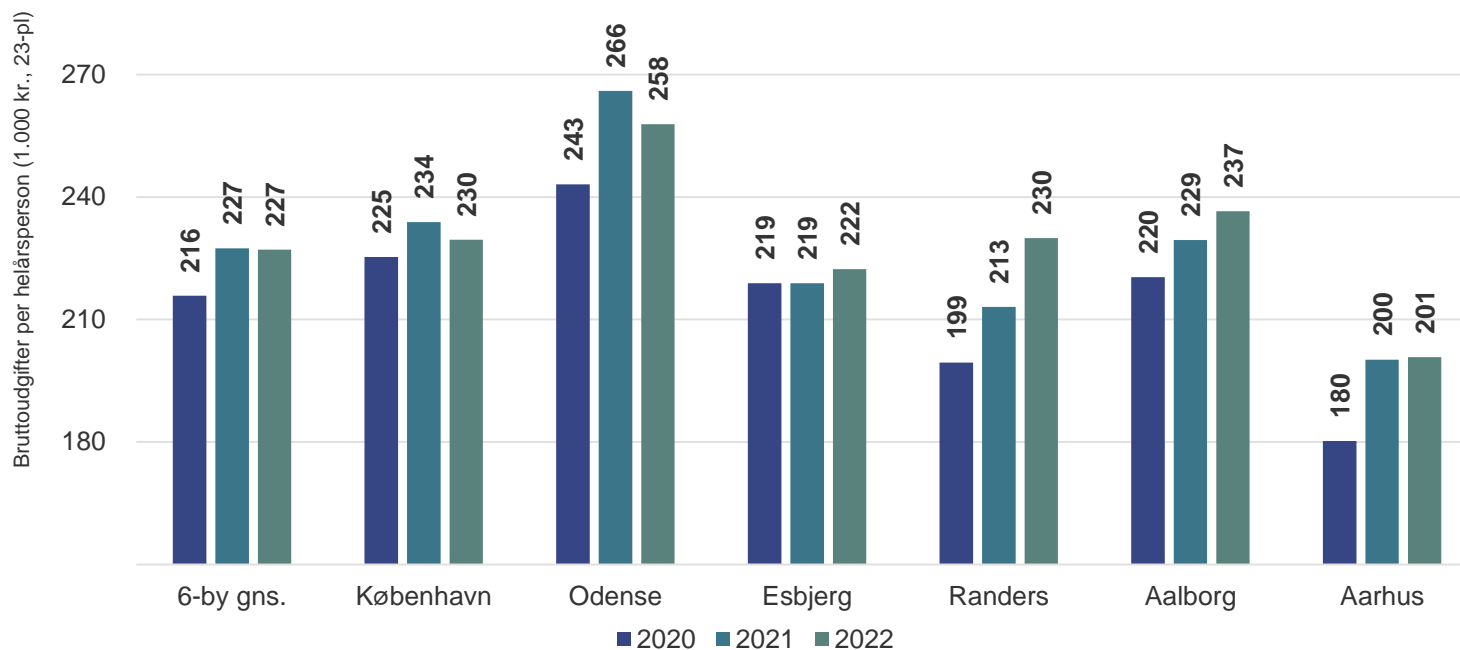

Hvis udgiftsudviklingen fortsætter vil udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste stige til 133 mio. kr. i 2026

¹ **Helårspersoner** er et mål for antallet af børn, hvis forælder modtager tabt arbejdsfortjeneste i det pågældende år, men hvor der er taget højde for varigheden. Hvis et barns forældre eksempelvis har modtaget tabt arbejdsfortjeneste i samlet set 6 måneder af året, svarer det til 0,5 helårspersoner.

Lave udgifter per helårsperson i Aarhus

Figur 3 Bruttoudgifter per helårsperson

Anm.: Danmarks Statistik opgør antallet af helårsperson ud fra forældrene.
Kilde: Danmarks Statistik (KY051) og egne beregninger.

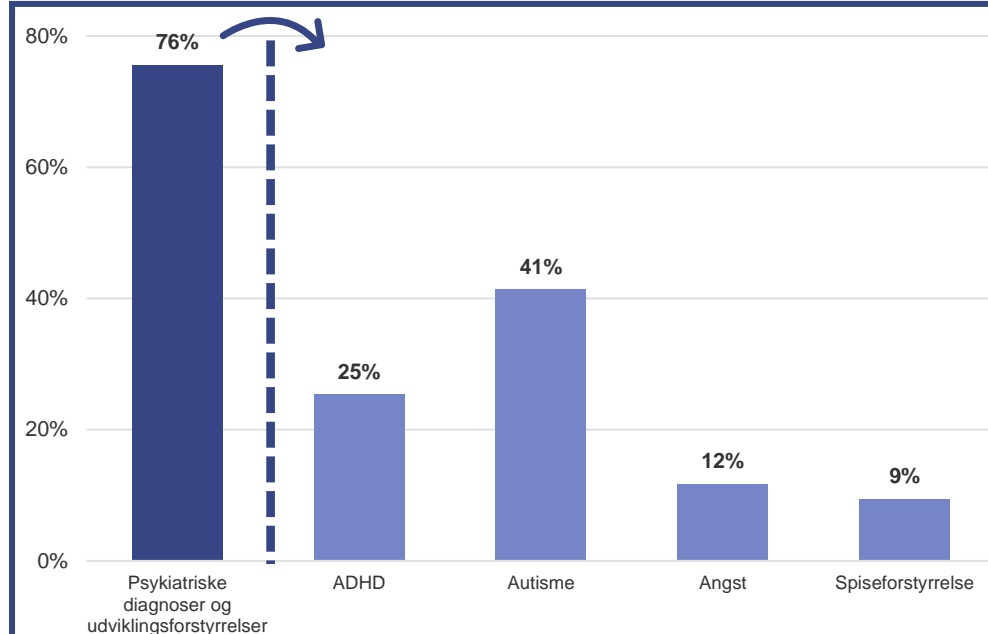
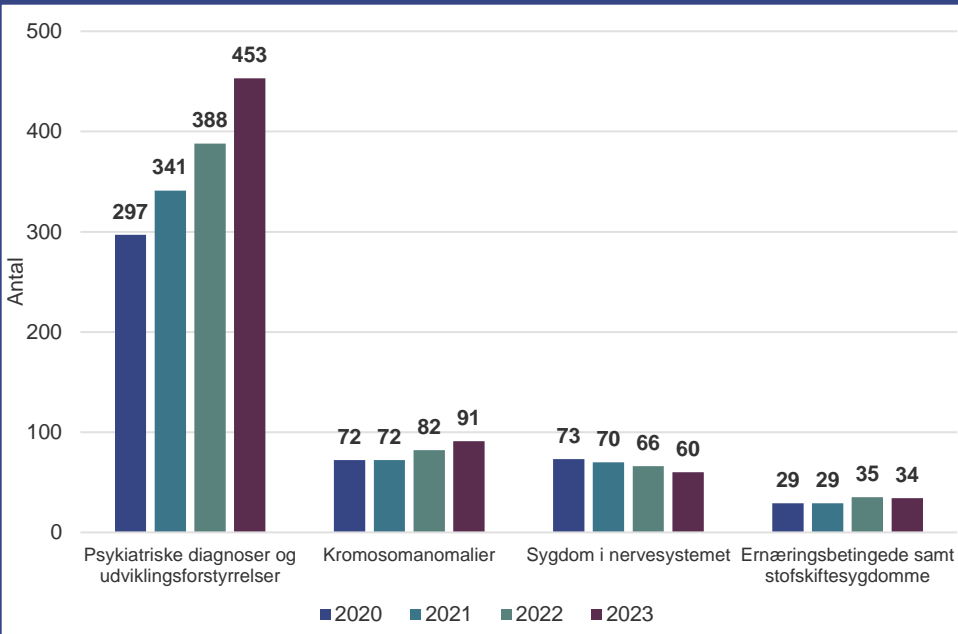
Aarhus kommune har den laveste udgift per helårsperson blandt 6-byerne

Aarhus Kommune er den kommune blandt 6-byerne, der i perioden fra 2020 til 2022 har oplevet den næststørste stigning i bruttoudgifterne til tabt arbejdsfortjeneste samt antallet af helårspersoner. Aarhus Kommune har dog den laveste udgift per helårsperson af alle 6-byer. Sammenlignes med antallet af børn i alderen 0-17 år, så er Aarhus Kommune også en af de kommuner blandt 6-byerne, der har færreste udgifter til tabt arbejdsfortjeneste per barn i alderen 0-17 år.

Stigning i børn med psykiatrisk diagnose og udviklingsforstyrrelse driver udgiftsstigningen i tabt arbejdsfortjeneste

Figur 4 Antal personer opdelt efter diagnose

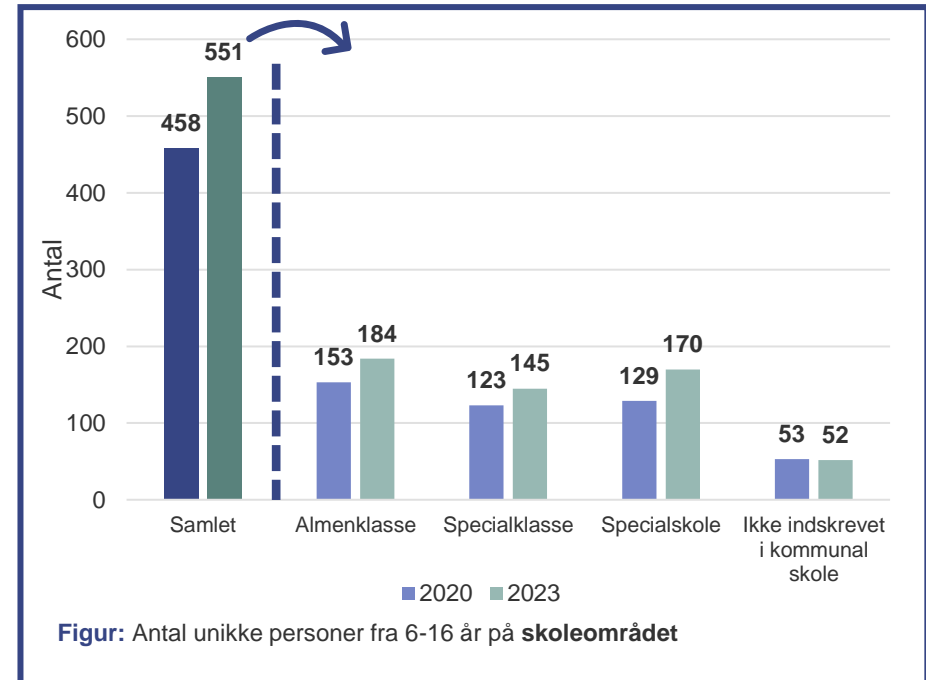
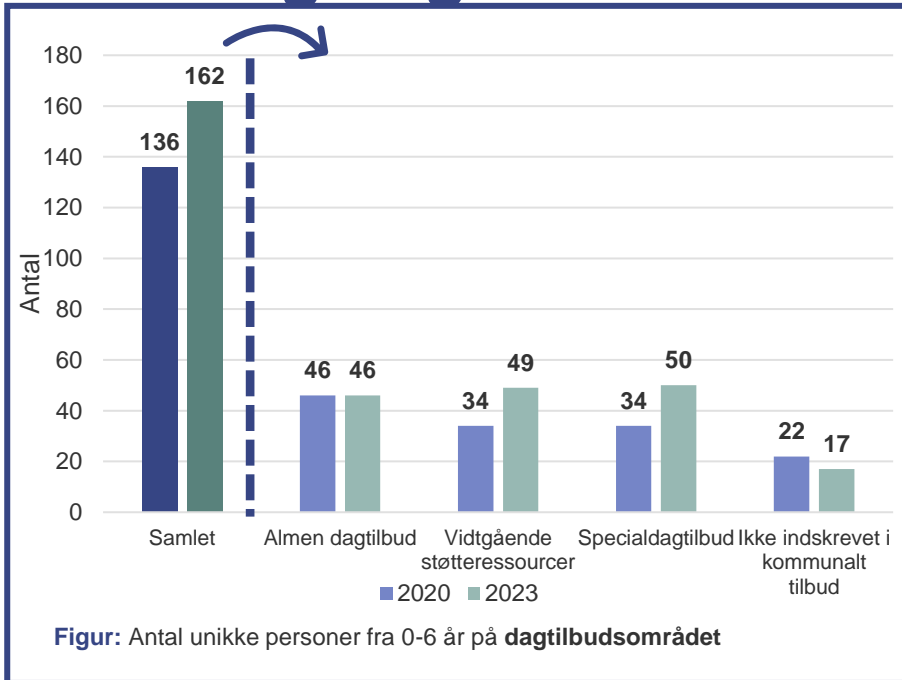
Figur 5 Andel af udgiftsudvikling fra 2020 til 2023, der kan tilskrives psykiatrisk diagnoser og udviklingsforstyrrelser

Anm.: De største diagnosegrupper blandt alle børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste. Det er derfor ikke en udtømmende liste.
 Kilde: MSB's fagsystemer, manuelle gennemgange og egne beregninger.

Anm.: Figuren viser andelen af den samlede udgiftsudvikling fra 2020 til 2023, der kan tilskrives børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse samt en opdeling efter type af diagnose.
 Kilde: MSB's fagsystemer, manuelle gennemgange og egne beregninger.

- Antallet af børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse, hvis forældre modtager tabt arbejdsfortjeneste, er steget med 156 personer, hvilket svarer til en **stigning på 53% fra 2020 til 2023**. Antallet af personer med en anden diagnose er derimod kun steget med 6 personer, svarende til en stigning på 3%.
- **Autisme, ADHD, angst og spiseforstyrrelse er de mest udbredte diagnoser** blandt børn med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste. Henholdsvis 41% og 25% af den samlede udgiftsstigning skyldes stigning i udgifterne til børn med autisme og ADHD.
- **76% af udgiftsstigningen på 35 mio. kr.** fra 2020 til 2023 skyldes en stigning i udgifterne til børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse.

Modtagere af tabt arbejdsfortjeneste fordelt efter skole- og dagtilbud

Anm.: Det samlede antal er opgjort ud fra personer i alderen 0-6 år som på et givet tidspunkt i løbet af de pågældende år har været indskrevet i et kommunalt dagtilbud. Børn, der ikke er indskrevet i et kommunalt tilbud kan fx være indskrevet i et privat tilbud. Børn, der er bevilliget vidtgående støtteressourcer, hører også til almenområdet.

Kilde: PPR og egne beregninger.

Anm.: Det samlede antal er opgjort ud fra personer i alderen 6-16 år som på et givet tidspunkt i løbet af de pågældende år har været indskrevet på en kommunal skole. Børn, som er ældre end 6 år og som er indskrevet i et dagtilbud er udelukket. Gruppen af børn, der ikke er indskrevet, dækker over bl.a. børn, som er indskrevet på privat- eller efterskole.

Kilde: PPR og egne beregninger.

Antallet af børn i dagtilbud med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste er steget med 26 personer. Dette svarer til en stigning på 19% fra 2020 til 2023.

Særligt stigningen i børn antallet af børn, hvis forældre modtager tabt arbejdsfortjeneste, og som er bevilliget vidtgående støtteressourcer i almene dagtilbud, kan indikere, at børnene ikke kan rummes i de almene dagtilbud.

Antallet af skolebørn, som har en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste, er steget med 93 personer. Fra 2020 til 2023 er antallet således steget med 23%.

Der har været en stigning på tværs af både almen- og specialklasser samt specialskoler. Dette tyder generelt på, at flere børn i alle typer skoletilbud ikke deltager i skolefællesskaberne.

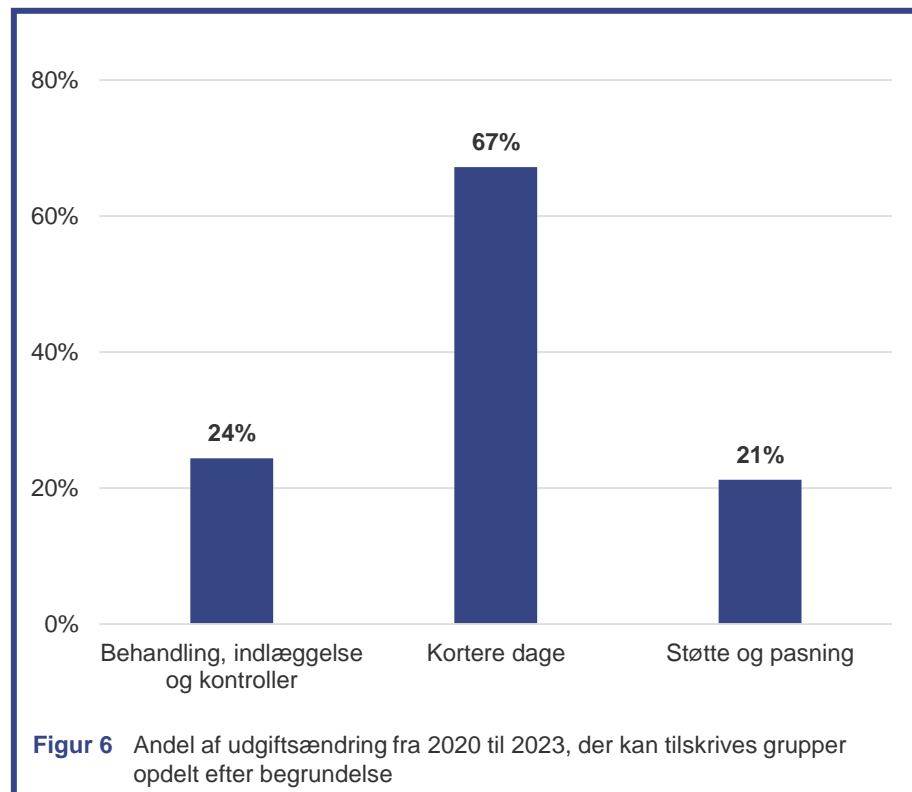
Fravær i dagtilbud og skole driver udgiftsudviklingen

Tabt arbejdsfortjeneste kan bevilges til flere forskellige formål, eksempelvis kontroller og behandling, hjemmetræning, kortere dage i skole- eller dagtilbud, hjemmetræning mv. Det gælder dog altid, at det skal være en nødvendig konsekvens af barnets funktionsnedsættelse, og at det er mest hensigtsmæssigt, at forældrene passer barnet.

Figuren viser, at **67% af stigningen i udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste på 35 mio. kr. skyldes sager, som er begrundet i kortere dage i dagtilbud eller skole.**

Anm.: Der kan være overlap mellem grupperne. Tallene vil derfor ikke summere til 100%. Visse begrundelser er udeladt, da antallet af personer er mindre end 15.
Kilde: MSB's fagsystemer, manuelle gennemgange og egne beregninger.

Stigning i skolefravær

Stigning i det samlede skolefravær blandt børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste

Siden 2020 er skolefraværet steget med næsten 2%-point svarende til ca. 4 ekstra fraværsdage om året. I 2023 var et barn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste, fraværende i 31 skoledage.

Til sammenligning er det gennemsnitlige skolefravær i Aarhus Kommune steget 1%-point fra 4,7% i skoleåret 2019/2020 til 5,8% i skoleåret 2022/2023. Det gennemsnitlige skolefravær blandt børn med en forældre på tabt arbejdsfortjeneste er således væsentlig højere end det gennemsnitlige skolefravær i Aarhus Kommune.

Skolefraværet er højest for børn i specialskole

Børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste og som går i specialskole, har et skolefravær på 21% i 2023. Børn i almen- og specialklasser ligger på en fraværsprocent på ca. 12,5%.

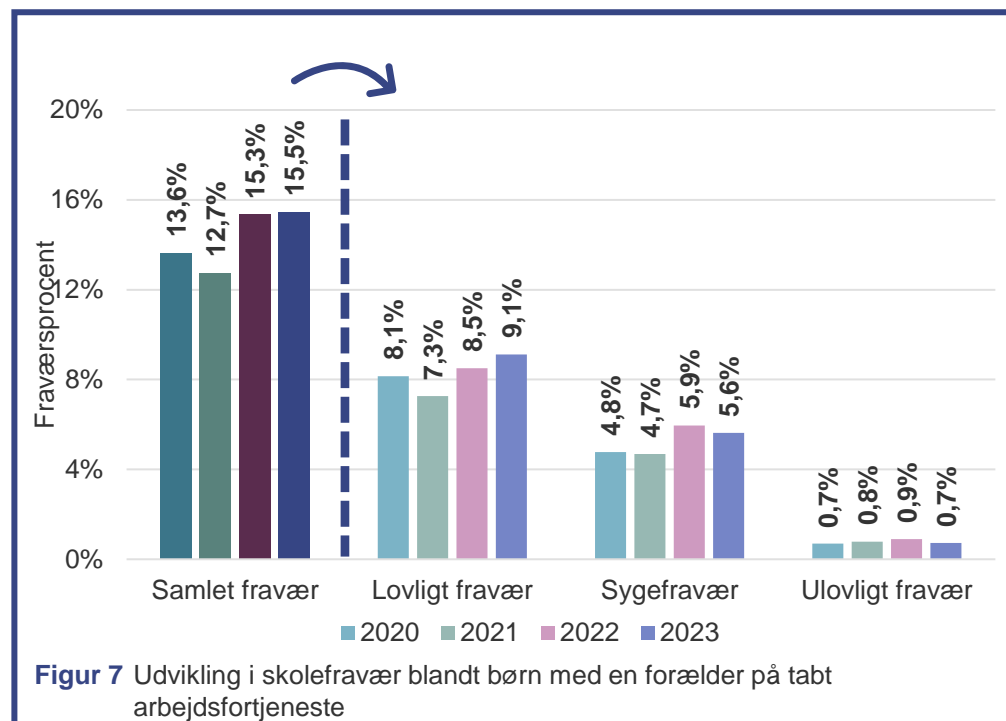
Fraværet er størst blandt børn i udskoling

I 2023 var fraværet for børn mellem 13 og 16 år næsten 17%. Derudover er fraværet højt blandt børn i overgangen fra hhv. indskoling til mellemtrin og mellemtrin til udskoling. I 2023 sker der således en stigning i fraværet blandt hhv. 11- og 14 årige sammenlignet med aldersgrupperne før.

Stigningen i det samlede fravær skyldes en stigning i fraværet for børn i almenklasser

Både i 2020 og 2023 er fraværsprocenten uændret for børn i specialklasse og –skole. Fraværet for børn i almenklasser er dog steget fra 9% i 2020 til 12,4% i 2023.

Figur 7 Udvikling i skolefravær blandt børn med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste

Anm.: Fraværsprocenten er beregnet ud fra 200 skoledage på et år. Fravær er målt over et helt kalenderår og ikke et skoleår. Der skal tages forbehold for eventuelle ændrede registreringspraksisser under coronaviruspandemien. Kilde: PPR og egne beregninger.

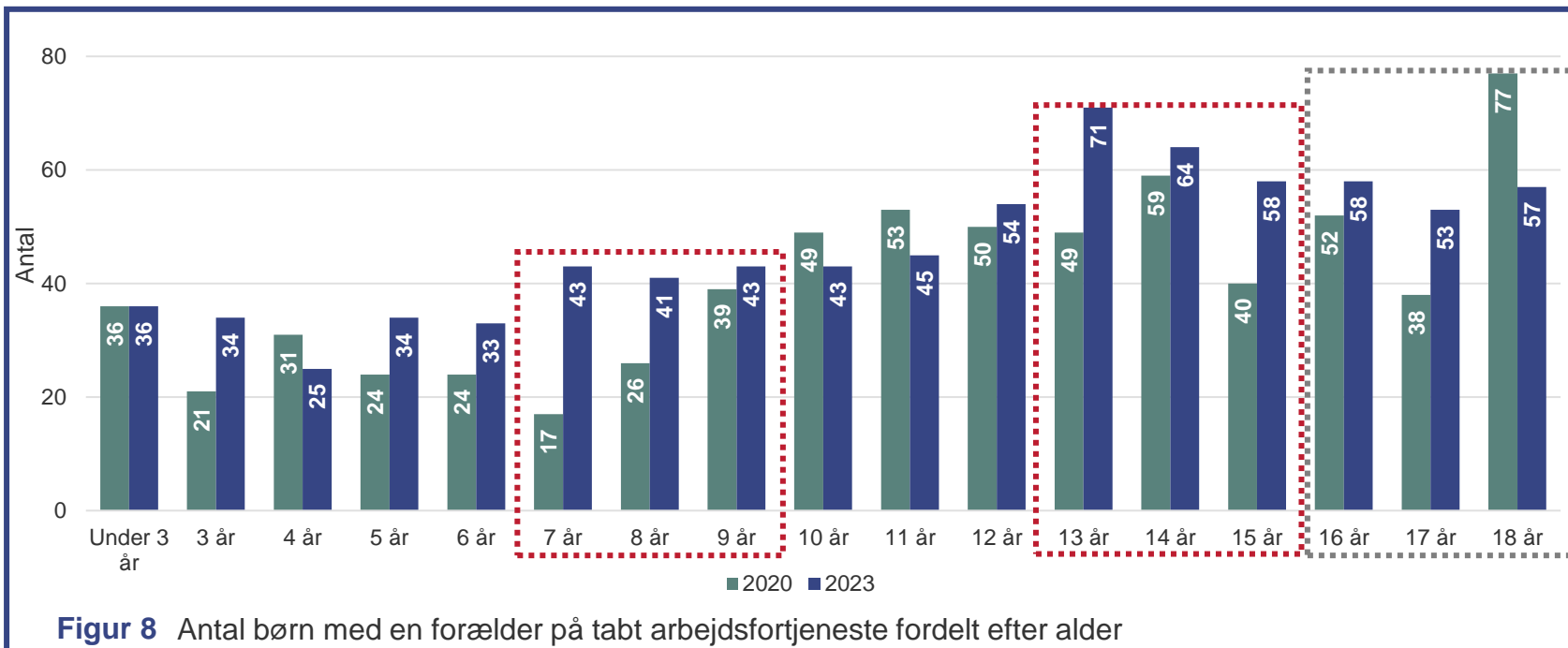

Skolefravær har konsekvenser på både kort og lang sigt

Børn og unges samlede skolefravær (både lovligt og ulovligt) kan have negative konsekvenser på både kort og lang sigt. På kort sigt kan det medføre udvikling af mere omfattende skolevægring, faglige udfordringer, familiekonflikter og tab af relationer. På langt sigt ses i risikoanalyser en sammenhæng mellem skolefravær og svækkede sociale kompetencer, manglende uddannelse og afhængighed af offentlige og sociale ydelser.

To aldersgrupper udgør en større andel end tidligere

Figur 8 Antal børn med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste fordelt efter alder

Anm.: Alder er opgjort ved udgangen af kalenderåret. Børn under 3 år er grupperet, da der er færre end 15 børn i de respektive aldersgrupper. Man kan ikke modtage hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til børn over 18 år, men 18 årige indgår her, da alder er opgjort ved udgangen af kalenderåret, hvorfor man kan have modtaget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i noget af året.

Kilde: KMD Børn og Voksen og egne beregninger.

To aldersgrupper fylder mere end tidligere. Det er særligt børn i overgangen fra dagtilbud til indskoling (alderen 7-9 år) og overgangen fra mellemtrinnet til udskoling (alderen 13-15 år), som udgør en større andel af det samlede antal børn i 2023. Disse to grupper udgør tilsammen også over 50% af udgiftsstigningen.

Unge i aldersgruppen 16-18 år udgør 21% af målgruppen i 2023. Dette kan indikere, at konsekvenserne af mistrivsel fortsætter efter folkeskolen er afsluttet.

Under 50% modtager en sideløbende indsats

Indsatser på socialområdet

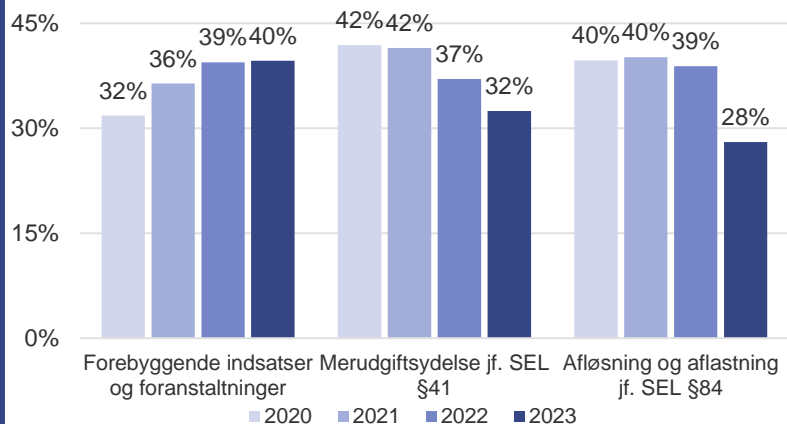

I 2023 modtog næsten 100 flere unikke børn med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste en forebyggende indsats eller foranstaltning på socialområdet. Det er en stigning fra 218 unikke børn i 2020 til 314 unikke børn i 2023 svarende til en stigning på 44%.

Dette tæller kun registrerede indsatser. Der gives også indsatser, som ikke registreres, fx i regi af relationel velfærd.

Til trods for, at flere modtager en forebyggende indsats eller foranstaltning, så er det **under 50%, der har modtaget en indsats på socialområdet, mens forældrene modtager tabt arbejdsfortjeneste i 2023.**

Figur 9 Andel af børn, som har fået en af de tre typer af indsatser på socialområdet

Indsatser på skoleområdet

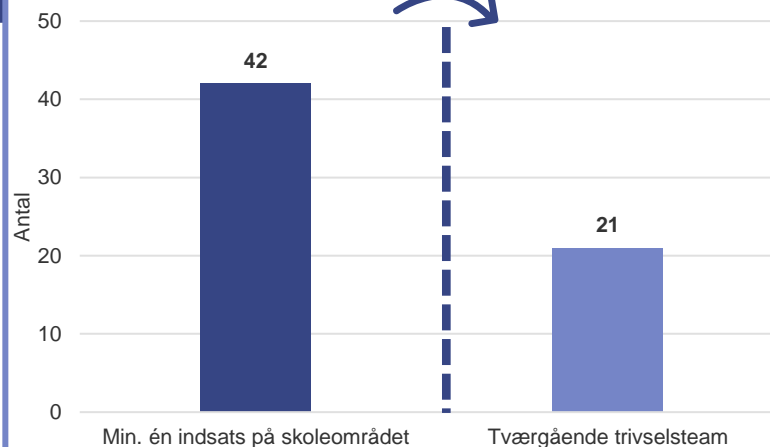

I 2023 var der 42 unikke børn med en forælder, der modtog tabt arbejdsfortjeneste, som også havde registreret en indsats i Børn og Unge. Dette er udelukkende baseret på registrerede indsatser, hvor specialklasse og –skole ikke tæller med. Indsatser, som ikke registreres, tæller derfor ikke med.

Dette svarer til **8% af alle skolebørn** med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste, som er mellem 6 og 16 år.

De undersøgte indsatser er afgrænset til ABA, Back2School, Basisteam, Børnesamtaler, Cool Kids/Chilled og tværgående trivselsteam.

Figur 10 Antal børn, der har fået min. én indsats på skoleområdet i 2023